

22.5.2020

VN/12308/2020-OKM-1

Lain ammatillisesta koulutuksesta 52§ tilapäinen muuttaminen

Opetus- ja kulttuuriministeriö pyytää lausuntoa esityksestä, jossa ehdotetaan väliaikaisesti muutettavaksi koronavirusepidemian takia ammatillisesta koulutuksesta annetun lain säännöksiä osaamisen osoittamisen eli näyttöjen toteuttamistavoista. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan näytöt tulee pääsääntöisesti toteuttaa tekemällä käytännön työtehtäviä aidoissa työtilanteissa ja työprosesseissa. Väliaikaisesti näytöt voitaisiin aitojen työtilanteiden ja työprosessien sijaan toteuttaa suorittamalla muita käytännön tehtäviä, jotka mahdollisimman hyvin vastaavat aitoja työtilanteita ja työprosesseja. Lisäksi väljennettäisiin mahdollisuutta tarvittaessa täydentää näytössä osoitettua osaamista muulla osaamisen arvioinnilla. Ehdotettu laki olisi voimassa 31.7.2021 saakka.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK pitää kannattaa tilapäistä muutosta ja korostaa seuraavia asioita:

- Poikkeussäännös ei saa heikentää ammatillisesta koulutuksesta valmistuvien osaamista tai johtaa osaamisvaatimusten madaltamiseen. Koulutuksen järjestäjien tulee käyttää tilapäistä säädöstä vain erityistä harkintaa noudattaen tilanteissa, joissa näyttöjä ei ole mahdollista järjestää työpaikalla, esimerkiksi terveydellisten syiden takia.
- Opiskelijoiden työllistymisen näkökulmasta on välttämätöntä huolehtia siitä, että opiskelijan osaaminen on näissäkin tilanteissa siirrettävissä aitoihin työelämän työprosesseihin. Koulutuksen järjestäjien tehtävänä on huolehtia tästä osana opiskelijoiden henkilökohtaisia osaamisen kehittämissuunnitelmia.
- Työelämätoimikuntien rooli korostuu poikkeustilanteessa näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadun varmistajana. Niiden käyttöön tarvitaan järjestelmällistä seurantatietoa: missä tutkinnon osissa ja missä laajuudessa näyttöympäristö on muuttunut. Jos KOSKI-tietovaranto ei tuota riittävää seurantatietoa, on käytettävä muita tiedonhankinnan kanavia, jotta työelämätoimikunnat saavat käyttöönsä tiedot, joilla poikkeussäännöksen tuomia muutoksia voidaan seurata ja arvioida.

EK pitää tärkeänä, että ammatillinen koulutus reagoi nopeasti, jos yritysten tilanne oleellisesti muuttuu poikkeustilanteessa. Toimialakohtaiset tilanteet ovat erilaisia ja alakohtaiset erityiskysymykset tulee ottaa

Mirja Hannula

22.5.2020

näyttöjen toteuttamisessa huomioon, esimerkiksi sote-alalla ammattitaitoon kuuluu työskentely myös poikkeustilanteissa. Osalla aloista näyttöympäristö oppilaitoksessa on mahdollista järjestää lähelle autenttista työelämän näyttöympäristöä, mutta kaikissa tilanteissa on huolehdittava siitä, että vaihtoehtoisella tavalla järjestetty näyttö kuvaa riittävää osaamista. Digitaaliset ratkaisujen avulla on mahdollista luoda edellytykset työelämän arvioijien osallistumisen näyttöjen arviointiin myös oppilaitosympäristössä.